

Vad är en kontaktman och hur blir man kontaktman?

Vad är en kontaktman?

En kontaktman är en medlem som har status som lokal förtroendevald vid ett företag som har tecknat kollektivavtal, vars huvudsakliga uppgift är att företräda medlemmarna på arbetsplatsen. Kontaktmannen har därmed samma mandat som en Akademikerförening. Det innebär bl a att den primära förhandlingskyldigheten som arbetsgivaren har enligt MBL 11 § ska fullgöras gentemot kontaktmannen/kontaktmännen och att kontaktmannen kan påkalla förhandling enligt MBL 12 §, m m. Även informationsskyldigheten enligt MBL 19 § gäller då gentemot dig som kontaktman och samma sak beträffande kollektivavtalsfrågor.

Med tanke på detta mandat så är det essentiellt att den som är kontaktman kommunicerar med medlemmarna på samma sätt som en Akademikerförening ska göra. Det innebär t ex att du som kontaktman regelbundet bör efterfråga uppgifter om vilka som är medlemmar hos Sveriges Ingenjörer och andra Saco-anslutna förbund (se www.saco.se), skicka e-post till medlemmarna och anordna medlemsmöten.

Kom ihåg att alltid skicka e-post till medlemmarna "blint", dvs med förslagsvis dig själv som synlig mottagare och övriga som hemlig kopia, då det finns medlemmar som inte vill vara offentliga med sitt medlemskap.

En kontaktman kan utses av förbundet sådana gånger som det finns ett litet medlemsantal (<8) på arbetsplatsen, eller som ett led i en process att etablera en Akademikerförening.

Finns det alltså åtta eller fler medlemmar på företaget, så rekommenderar förbundet alltid att en Akademikerförening etableras för att säkerställa maximalt medlemsinflytande lokalt genom att det är medlemmarna som har det slutliga mandatet att tillsätta de förtroendevalda.

Hur utses kontaktmannen och vad mer finns det att tänka på?

Det är förbundet som utser en kontaktman, till skillnad från när en Akademikerförening etableras. Då är det medlemmarna i de Saco-anslutna förbunden som bildar en förening och utser styrelse. Vilka medlemmar det rör sig om kan variera beroende på sektor, alltså om arbetsgivaren finns inom kommunal, privat eller statlig, sektor.

Detta är viktigt, inte minst om en kontaktman s a s vill lämna över till en annan. En kontaktman kan inte själv utse sin efterträdare, utan då ska ni kontakta förbundet. Kontaktmannen kan vara medlem i Sveriges Ingenjörer, men beroende på avtalsområde även hos andra Saco-anslutna förbund. Samma gäller styrelseledamöter i Akademikerföreningar.

De uppgifter som registreras hos förbundet för kontaktmän är: namn, personnummer, arbetsgivare (namn och organisationsnummer), hemadress, e-post, telefon/mobilnummer samt förbundstillhörighet (om annan än Sveriges Ingenjörer).

När vi registrerat dig som kontaktman får du ett brev med bekräftelse på registreringen och annan information, till exempel vilka andra förbund som kan vara relevanta att kontakta beträffande medlemmar.

Som nybliven kontaktman måste du också informera arbetsgivaren, eftersom Förtroendemannalagen inte blir tillämplig förrän så har skett (FML, 1 §, 3 st).

Det gäller självklart också för en Akademikerförening att arbetsgivaren så snart som möjligt får kännedom om samtliga som har status som förtroendevalda (styrelseledamöter, eller kontaktman/kontaktmän).

Därefter ska du kontakta alla medlemmar på arbetsplatsen och berätta att du är utsedd som kontaktman. Är du ensam kontaktperson på ett företag med åtta eller fler medlemmar, så rekommenderar förbundet att du alltid anger att målet är att en Akademikerförening ska etableras, alternativt att minst ytterligare en kontaktman utses efter att ha haft kontakt med förbundet, men att det ändå framgår att du har ett lokalt mandat att företräda medlemmarna tills annat beslutas (än en gång, detta gäller enbart företag som har kollektivavtal). Det kan inte nog betonas att du som kontaktman har en skyldighet att företräda medlemmarna lokalt, så det första som ska göras när du är utsedd som kontaktman är att efterfråga vilka som är medlemmar.

Vi rekommenderar också att du kontaktar någon av de branschansvariga ombudsmännen.

Hur får jag uppgifter om vilka som är medlemmar?

Den bästa metoden är att få en lista av arbetsgivaren med namn och personnummer. Listan skickar du till camilla.hultman@sverigesingenjorer.se, eller info@sverigesingenjorer.se. Den senare mailadressen använder du dig även av om du vill få en sökning gjord mot organisationsnummer.

Du kan också, efter att ha erhållit status som kontaktman, logga in på Sveriges Ingenjörers hemsida för att hämta uppgifterna om medlemmar: Men observera att där visas enbart medlemmar i Sveriges Ingenjörer. På många företag och beroende på avtalsområde så bör du kontakta även andra Saco-anslutna förbund (Jusek, Civilekonomerna, Naturvetarna, Akademikerförbundet SSR, DIK, SRAT, m fl) och efterfråga en medlemssökning hos utifrån arbetsgivarens organisationsnummer.

Förutsättningar för att en kontaktman ska kunna verka

Observera att en kontaktman, precis som en Akademikerförening, endast kan förhandla lokalt om arbetsgivaren har tecknat kollektivavtal. En viktig aspekt av detta är att Förtroendemannalagen endast är tillämplig när företaget har tecknat kollektivavtal. Lagen reglerar bl a rätt till ledighet med full betalning och rätt till ledighet beträffande det fackliga uppdraget, m m.

I vissa fall kan dock en förening/kontaktman på ett företag utan kollektivavtal tilldelas mandat att förhandla, men då är det förbundet som beslutar att så sker. Förbundet rekommenderar alltid att i de fall Akademikerföreningar bildas på företag utan kollektivavtal, att den huvudsakliga lokala intressefrågan bör vara att verka för att företaget tecknar kollektivavtal. I övrigt kan man fungera som informationsmottagare enligt MBL § 19 a och § 20 i samband om hur verksamheten utvecklas ekonomiskt och produktionsmässigt, samt om riktlinjerna för personalpolitiken.

Under förutsättning att det centrala kollektivavtalet så tillåter kan man teckna lokala kollektivavtal i de frågor som specificerar att så är möjligt. Informera alltid den branschansvarige ombudsmannen när sådana tecknas och konsultera helst denna innan det lokala kollektivavtalet tecknas.

Facklig utbildning

Det är en självklar målsättning att samtliga förtroendevalda under det första verksamhetsåret ska delta i en facklig grundkurs. Efter registreringen av dig som kontaktman har du också status som förtroendevald och behörighet till hela avsnittet för förtroendevalda på förbundets webbplats och kommer åt hela kursutbudet. Vi pushar dessutom för att du så snabbt som möjligt tar del av den webbaserade utbildningen via vår hemsida:

http://www.sverigesingenjorer.se/fortroendevaldstart/fackutbildning/Sidor/webbaserad_introkurs.aspx.

Grundkurserna är i första hand tredagarskurser och anordnas på flera håll i landet. Välj ett tillfälle som är anpassat efter den sektor du är kontaktman inom (privat, statlig, kommunal). Observera att det är mycket viktigt att du tillsammans med din chef planerar i god tid inför utbildningen så att du verkligen kan delta när så blir dags.

Förutom grundkurserna erbjuds många specialkurser, om till exempel jämställdhet, löneförhandling, förhandlingsteknik, arbetsmiljö och mycket annat. Vid behov kan såväl avropsutbildning anordnas, vilket innebär att en branschansvarig ombudsman kan komma ut till er och hålla en komma-igång-utbildning under en halv-, eller heldag. Sådana gånger försöker vi dock alltid ordna så att fler förtroendevalda kan delta, för att det ska ske så kostnadseffektivt som möjligt.

"Men vi medlemmar har ju röstat fram en lokal kontaktman, hur ska vi göra då?"

Bra – ni har förstått vikten av förankring bland medlemmarna och det ska ni ha en eloge för. Men det ändå förbundet som slutligt utser kontaktmannen/kontaktmännen, vilket innebär att det rent formellt också är förbundet som kan avsätta en kontaktman. Bifoga gärna resultatet från en sådan medlemsomröstning när du kontaktar förbundet, med uppgifter om namn och medlemsförbund för de medlemmar som har röstat i frågan och förstås hur själva röstningen har utfallit.

Än en gång, vi rekommenderar i första hand att en Akademikerförening ska bildas (med åtta eller fler medlemmar), med tanke på det stora mandat en förtroendevald har lokalt. När en Akademikerförening bildas så måste minst tre ledamöter utses vid ett konstituerande årsmöte (ordförande, samt två ledamöter) och stadgar för föreningen måste antas.

När en Akademikerförening etableras blir det mycket tydligare reglerat vad som gäller för er medlemmar i samband med i lokalfackliga frågor och mycket större möjligheter för de förtroendevalda att verka i de frågor som betyder mest för medlemmarna lokalt i och med att ni blir fler som är aktiva. I andra hand så rekommenderar vi att helst minst två kontaktmän utses, då många frågor är så komplicerade att man bör kunna dryfta det hela med någon annan som har kunskap om verksamheten och som man de facto

får dela med sig informationen till. Som kontaktman kan du också alltid kontakta Rådgivningen för att diskutera svåra frågor.

Frågor?

Välkommen att kontakta rådgivningen, telefon 08-613 80 01, alternativt via e-post till konsultera@sverigesingenjorer.se.

Rådgivningen är öppen måndag-torsdag 08.30-16.15, fredagar till 15.45 (sommartid en halvtimme kortare). Lunchstängt 11.30-12.30. Ange alltid medlemsnummer, eller personnummer, när du kontaktar oss.

Du kan även kontakta följande personer om du hör till något av de avtalsområden som respektive person ansvarar för: Caroline Lindeberg, Almega IT och Telekom på caroline.lindeberg@sverigesingenjorer.se, 0703137281; Jonas Dreyfert, Teknikarbetsgivarna och Almega Svensk Teknik och Design (STD), jonas.dreyfert@sverigesingenjorer.se, 0727436573, Roma Uddin, Industri- och Kemigruppen och Skogsindustrierna, roma.uddin@sverigesingenjorer.se, 0767829502, eller Lise Iderström, Handels- och Tjänsteföretagen (t ex Ikea, Manpower, Proffice, Ernst & Young, m fl), lise.iderstrom@civilekonomerna.se, 0702719606. De arbetar heltid med att stötta medlemmar som är nyfikna på att det ska finnas förtroendevalda inom respektive avtalsområde.

För övergripande frågor om vad det innebär att vara förtroendevald, kontakta Jens Nilsson, ombudsman inom IT och Telekom, jens.nilsson@sverigesingenjorer.se, 0709-296201.